

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2997/2020
21.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Татјана Суџум, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Милић Рајковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8730/18 од 06.03.2019. године, у седници одржаној 21.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8730/18 од 06.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 43384/13 од 23.05.2018. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: за душевне патње због умањења опште животне активности 440.000,00 динара, за претрпљене болове 250.000,00 динара, за претрпљени страх 200.000,00 динара и за наруженост 100.000,00 динара, укупно 990.000,00 динара са законском затезном каматом од доношења пресуде до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да тужиоцу исплати преко досуђених, до тражених износа и то: на име душевне патње због умањења опште животне активности 550.000,00 динара, за претрпљене болове 350.000,00 динара, за претрпљени страх 300.000,00 динара и за наруженост 450.000,00 динара. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка од 238.881,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8730/18 од 06.03.2019. године, ставом првим изреке одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене: душевне болове због умањења животне активности 240.000,00 динара, физичке болове 150.000,00 динара, страх 100.000,00 динара и душевне болове због наружености 50.000,00 динара, укупно 540.000,00 динара са законском затезном каматом од 23.05.2018. године до исплате. Ставом другим изреке преиначена је првостепена

пресуда у преосталом делу става првог изреке, па је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да му тужена на име накнаде нематеријалне штете исплати преко износа досуђених ставом првим изреке ове пресуде за претрпљене: душевне болове због умањења животне активности 200.000,00 динара, физичке болове 100.000,00 динара, страх 100.000,00 динара и душевне болове због наружености 50.000,00 динара, укупно 450.000,00 динара са законском затезном каматом од 23.05.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде, те је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 133.256,00 динара. Ставом четвртим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове другостепеног поступка од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд као ревизијски пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у саобраћајној незгоди која се догодила ...2004. године у ... у ул. ... код броја .., тужилац је док је прелазио улицу ван пешачког прелаза, ударен предњим делом аутомобила којим је управљала тужена, којом приликом је тужилац задобио прелом леве потколенице, као и прелом обе раменице. Након удеса тужена је изашла из кола, пришла тужиоцу, позвала његове родитеље, тужилац је одвезен у Ургентни центар, а полиција је извршила увиђај на лицу места. У време наведене саобраћајне незгоде тужилац је имао 13 година. Оценом налаза и мишљења вештака ортопеда и неуропсихијатра, утврђено је да је тужилац приликом повређивања трпео болове јаког интензитета три дана, средњег интензитета око месец дана, слабог интензитета до краја лечења, да су на левој потколеници остали ожиљци лаког степена, као и да је трпео примарни страх у трајању од два до шест минута, секундарни страх јаког интензитета у трајању од око 48 сати и секундарни страх средњег интензитета у трајању од око два месеца, након чега је уследио секундарни страх слабог интензитета у трајању од три месеца. Утврђено је и да је тужиоцу умањена животна активност 20% трајно, која се огледа у контрактури левог скочног зглоба лаког степена са хипотрофијом мишића леве натколенице и потколенице лаког степена и у контрактури оба рамена зглоба, посебно свако раме у лаког степена. Судски вештак медицинске струке Милош Јанчић, у исказу датом у овом поступку навео је да остаје при налазу достављеном Другом општинском суду у кривичном поступку о начину повређивања тужиоца.

Утврђено је и да је решењем истражног судије Другог општинског суда у Београду Ки 314/07 обустављена истрага која је покренута 24.05.2005. године против окривљене, овде тужене, након чега је овде тужилац поднео оптужни предлог против тужене. Решењем Првог основног суда у Београду К 1523/14 од 01.10.2014. године обустављен је кривични поступак против окривљене због кривичног дела тешко дело против безбедности саобраћаја из члана 297. став 3. у вези са чланом 289. став 3. КЗ услед

апсолутне застарелости кривичног гоњења. Из налаза и мишљења вештака саобраћајно-техничке струке, као и допунских налаза и изјашњења у току наведеног поступка утврђено је да, уколико је саобраћајна незгода настала на начин како је то описао пешак, овде тужилац, у том случају је могао правовремено уочити возило тужене и отпочети прелажење коловоза након проласка возила, али је и тужена могла правовремено уочити тужиоца како ступа на коловоз, те би у овом случају, по мишљењу вештака, оба учесника начинила пропусте који би били у вези са узроком настанка саобраћајне незгоде.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете (ближе одређено у ставу првом изреке првостепене пресуде), оценивши да су оба учесника начинила пропусте који би били у вези са узроком настанка незгоде, те да је тужилац допринео настанку штете у висини од 20%. Међутим, другостепени суд је нашао да првостепени суд није правилно применио материјално право у погледу висине правичне новчане накнаде, у вези са оценом приговора подељене одговорности истакнутог од стране тужене, па је преиначио првостепену пресуду и обавезао тужену да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати укупно 540.000,00 динара (ближе одређено у изреци првостепене пресуде) са припадајућом каматом, док је у преосталом делу одбио тужбени захтев, оценивши да су тужилац и тужена подједнако, у висини од по 50% допринели настанку предметне незгоде у којој је тужилац претрпео тешке телесне повреде.

По оцени Врховног касационог суда одлука другостепеног суда је заснована на правилној примени материјалног права.

Наиме, одредбом члана 192. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да оштећеник који је допринео да штета настане или да буде већа него што би иначе била, има право само на сразмерно смањену накнаду.

Наведеном одредбом регулисано је материјално правно питање подељене одговорности за штету урачунавањем доприноса оштећеног лица настанку или увећању обима настале штете. У конкретном случају другостепени суд је оценом налаза и мишљења вештака саобраћајне струке утврдио да постоје пропусти код оба учесника ове саобраћајне незгоде, те да постоји подељена одговорност за настану штету у сразмери 50% на страни тужиоца и 50% на страни тужене, јер је тужилац прелазио улицу ван пешачког прелаза, да је започео прелажење улице убрзо по изласку из аутобуса, с обзиром да му се кућа налазила преко пута предметне станице, те да се у наведеном понашању тужиоца као пешака огледају значајни пропусти у безбедном понашању у саобраћају, а с друге стране, тужена је била дужна да начин вожње и пажњу прилагоди условима саобраћаја, те да је могла уочити аутобус који је био на стајалишту и претпоставити уобичајено понашање деце пешака на месту настанка саобраћајне незгоде. Другостепени суд је, уз оцену свих релевантних околности из члана 200. Закона о облигационим односима, које су од утицаја на висну правичне накнаде (врсту и тежину повреда, проценат умањења животне активности, интезитет и трајање физичких болова и страха и степен наружености), правилно утврдио висину правичне новчане накнаде нематеријалне штете која припада тужиоцу за све видове, у износима које прихвата и Врховни касациони суд и водио је рачуна о значају повређеног добра и циљу коме накнада служи, односно да укупно

досуђени износи нису у супротности са природом и сврхом накнаде штете. Одлука је заснована на правилном схватању да постоји тужиочев допринос настанку штете у смислу одредбе члана 192. ЗОО, који је по оцени другостепеног суда 50%. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима другостепеног поступка јер је донета у складу са успехом тужиоца у другостепеном поступку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу овлашћења из члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић